

Deniz Türkali ile
Mırl Mırl...

Berna Türemen
ve Kedili
Masalları

● *Kedinizin kalori
harcamasını nasıl
sağlarsınız?*

● *Kedinize ne kadar
bağlısınız?*

● *Kedinizin kulak
bakımı*

Aylara Özgürlük
Projesi

Kadın ve Kedi

BU SERGININ SATIŞINDAN
İSTANBUL
HAYVAN SEVENLER DERNEĞİNE
BAĞIŞ YAPILACAKTIR.

BERNA TÜREMEN

Kediler Masalı II.

29 KASIM / 31 ARALIK '96

Açılış: Saat 18.⁰⁰

ARTİSAN

ŞAKAYIK SOKAK 54/1 NİŞANTAŞI - İSTANBUL TEL: 247 90 81 FAX: 247 71 91

Kedidekiler

Kedipano 2

Keditör 3

Kadın ve Kediye Dair 4

Kedinizin Kalori Harcamasını Nasıl Sağlayabilirsiniz? 8

WSPA'nın Libearty/Aylara Özgürlük Projesi 9

Şiir 13

Berna Türemen ve Kedili Masalları 14

Test: Kedinize Ne Kadar Bağlısınız? **16**

Deniz Türkali ile Söyleşi 18

Hayvanlar Aleminde Bir Gezinti 21

Sağlık: Kedinizin Kulağı 24

Sizden Size 27

Günlerden Bir Gün 32

Kedipano

Sergi

Bu ayın diğer ilginç sergisi, Taksim Sıraselviler Caddesindeki Barometre Kültür Merkezi'ndeki Karma Kedi Sergisi. Sergiye, kedi canlısı çeşitli profesyonel ve amatör sanatçı katılmış. Almura Sağdıç, Ayla Algan, Berna Türemen, Birim Bozok, Bedri Baykam, Nur Pınar Sankur, Güner Ener gibi hem renkleri, hem de kedileri seven sanatçılar adeta ortak tek bir noktada birleşmişler: Kedinin estetik mükemmelliği. Hele ki Müfi-de Aksoy'un heykeli görülmeye değer. Daha çok Barometre'nin restoran-bar kısmının duvarlarını süsleyen fotoğraflar arasında ise Gültekin Çizgen ve İzzet Keribar'ın çalışmaları bulu-

nuyor.

Barometre'nin yönetim Kurulu Başkanı Ülker Arıkan, serginin çok kısa bir zamanda yapılan bir çalışmayla ortaya çıkarıldığını, bunda en büyük etkenin katılanların gönüllülüğü olduğunu belirtiyor. Tabii, Minnoş, Betüş ve Mıncırık'ın da katkılarını unutmamak gerek. Çok büyük bir ilgi gördüklerini ve sergiyi ilk gün 956 kişinin gezdiğini belirten Ülker Arıkan, bu sergiyi aynı lezzet içerisinde İzmir ve Ankara'ya da götüreceklerini söylüyor. Serginin ilk durağı 15 Aralık'a kadar.

Barometre.

Sıraselviler cad. No 77, Taksim

Tel: 293 02 87

Sempozyum

Alman, İtalyan, Fransız Kültür Merkezleri, İsviçre Başkonsolosluğu ve Hayvanların Yaşam Haklarını Koruma Derneği tarafından ortaklaşa "Canlıların Dünyasında İnsan, Etik Açısından Hayvan" başlıklı uluslararası bir sempozyum düzenlendi. 21-23 Kasım tarihleri arasında Teutonia'da, İnsan yaşamında Hayvan Varlığının Önemi ve Bunun Davranış Bilimi açısından değerlendirilmesi, Hayvanları Korumanın Etik ve Felsefi Temelleri, Psikoloji Bilimi Açısından İnsan-Hayvan Etkileşimi tartışıldı. Sempozy-

yuma Burhan Apaydın, Oruç Aruoba, Öget Öktem, İtalyan Parlamento üyesi Monica Crinna, Doğa ve Hayvanları Koruma ve Araştırma Kulübü kurucusu Christian Huchede katıldı.

**ESKİ
SAYILAR...**

AZ KALDI.

ARAYIN!..

0212-252 63 75

KEDİ

Sayı: 12. Kış 1997. Üç ayda bir çıkar.

Sahibi ve Sorumlu Müdürü
Fatih Erdoğan

Yayın Kurulu
Sema Öğünlü, Najla Osseiran

Kapak Fotoğrafi
Ümit Bayraktar
(manken:Amalie)

Danışman
Tan Oral

Baskı
Yenilik Basımevi

Çorbada Tuzu Olanlar
Birgül Rona, Deniz Türkali, Sevgi
Gücüm, Yonca Saracoğlu, Gülümser
İşçelebi, Berna Türemen, Gülsen Baltalı,
Ümit Bayraktar, Gülşen Karakadıoğlu

Keditörden...

Kedimiz ve biz...

İşte yine birlikteyiz...

Ne diyelim? Biraz dolaşmaya çıkıp Mavibulut'a yine geri döndü, desek...

Kedidir, ne yapsa yeridir...

Üç ayda bir çıkmaya çalışacağız.

Bahar '97, Yaz '97, Güz '97 olmak üzere...

Eski abonelerimizin dergileri gitmeye devam edecek.

Abonelikleri bitene kadar...

Bu sayı, abonelikleri önceden bitmiş dahi olsa bütün eski abonelerimize gönderildi.

Yeni bir "Merhaba!" demek için.

"Biz hurdayız!" demek için.

Kedi Dergisi dostlarına bir kez daha merhaba!

Mavibulut Yayınları

Yeniçarşı Cad. 33 Ferah Ap. Galatasaray
İstanbul
Tel: 0212-252 63 75
Faks: 0212-244 08 60

Kadın ve Kediye Dair...

Kadınla kedinin ilişkisi ve benzerlikleri üzerine çok yazıldı, çok çizildi. Kimi zaman kedi, dişi bir tanrıça kılığına girdi, kimi zaman şeytan sanıldı. Kadını kediye benzeten pek çok yazar, pek çok sanatçı oldu. Erkekler kediye aşık oldular, kadınlar kediye kendilerine rakip gördüler.

Peki nereden çıktı bu kadın-kedi meselesi? Bu sadece erkeklerin erotik bir benzetmesi midir, yoksa benzetmenin temelinde başka gerçekler mi yatıyor? Biraz tarih, biraz edebiyat, biraz da kurgu bakalım bizi nerelere götürecektir.

Eski Mısır'da Bast (Kedi-Tanrıça) dişiliğin simgesi sayılırdı. Büyük Güneş Tanrısı Ra'nın iyi dostu, İsis'in

kızı ve kendisi de Güneş ve Ay Tanrıçasıydı. Ayrıca Aşk ve Zevk Tanrıçasıydı. Bu niteliğiyle, doğurganlık ve bekarete de hizmet ediyordu. İyileştirici özellikleri de vardı Bast'ın. Herodot Mısır'da kedi-tanrıça heykelinin yalnızca tapınaklarda değil, ayrıca her evde de bulundurulduğunu anlatır. Bir tarihçi, "Kedi-Tanrıça, garip bakışı, çekik gözleri, kıvrak bel, soylu duruşu ve hayvani hayasızlığıyla, her Mısırlı kadının aklını karıştıran ve benzemek istediği bir yaratıktı," diye yazıyor. Başka bir tarihçi de, "Kadınlar -günümüzün 'vamp' kadını gibi- kedinin yürüyüşüyle salınarak yürüyebilmek için çok uğraşırlardı," der ve, "Kleopatra da bu hevese kendini kaptırmıştı," diye ekler.

Özenilen 'dişi' davranışıyla yüceltilen kediler daha sonraları bu özelliklerinden dolayı kötü bir ün kazandılar. Ortaçağ Kilisesi, etrafında bir sürü erkek kedi toplayan dişi kedinin 'şehvetli' cinsel davranışları tanrıya uygun olmayan davranışlar olarak yorumlandı. Şeytana yakışır biçimde çiftleşen kediler ve kedi besleyen kadınlar acımasızca cezalandırılıp yakıldılar. Kedilerin cin olarak şeytan tarafından cadılara verildiği ve cadılara çeşitli büyü işlerinde yardımcı olduğuna inanılırdı. Cadıların kedileri kendi kanlarıyla emzirdiklerine inanılırdı ve kedili bir kadın yakalandığında kadında üçüncü bir meme aranırdı. Sıradan bir et beni bile buna kanıt olabiliyordu. Dul ve yalnız yaşayan kadınların şeytanı olarak görülen kediler bu kadınlarla aynı bahtsız kaderi paylaşmışlardır.

Modern çağda kedi artık ne bir tanrı ne de bir şeytan. Batıl birkaç inanç dışında, kedi şimdilerde en çok sevilen ev hayvanı olarak gönüllerde birinci sırayı almış durumda. **Desmond Morris** kedi sevenlerin çoğunlukla kadın olduklarına dikkat çeker. Bunun insan

evrimindeki iş bölümü sırasında oluştuğunu açıklar. Tarih öncesi erkek av peşindeyken, kadın yiyecek toplama ve çocuk bakma görevini üstlenmiştir. Dolayısıyla erkekte 'takım ruhu' zihniyeti gelişirken, kadında kediye benzeyen daha bireysel ve bağımsız bir kafa yapısı gelişmiştir, diye açıklıyor.

Kedisiz bir kadını düşünmek zordur. Birbirlerine çok yakışırlar. Kadının kediyle kurduğu ilişki belki de ideal sayılabilecek bir ilişkidir. Birbirlerini çok iyi anlarlar ve pek çok alanda iyi geçinirler. Dışarıda istedikleri kadar çılgın bir hayat sürsünler, ikisi de yu-

valarına çok düşkündürler.

Hemingway, "*Yağmur Altında Bir Kedi*" adlı öyküsünde bir kadının yağmur altında kalan bir kediye almak istemesini ama bulamayışını anlatır. Kadın mutsuzdur ve kedi ona hasret kaldığı yuvasını anımsatır. Kediye duyduğu özlemi kocasına: "Bir kedi istiyorum. Bir kedi istiyorum, hemen şimdi. Uzun saçım olamıyorsa, ya da eğlenceli bir hayatım... Bir kedim olsun," diye dile getirir.

Elbette erkek de kediye çok sever. Ama erkeğin sevgisi daha çok bir tutku halini alır. Belki de bir ka-

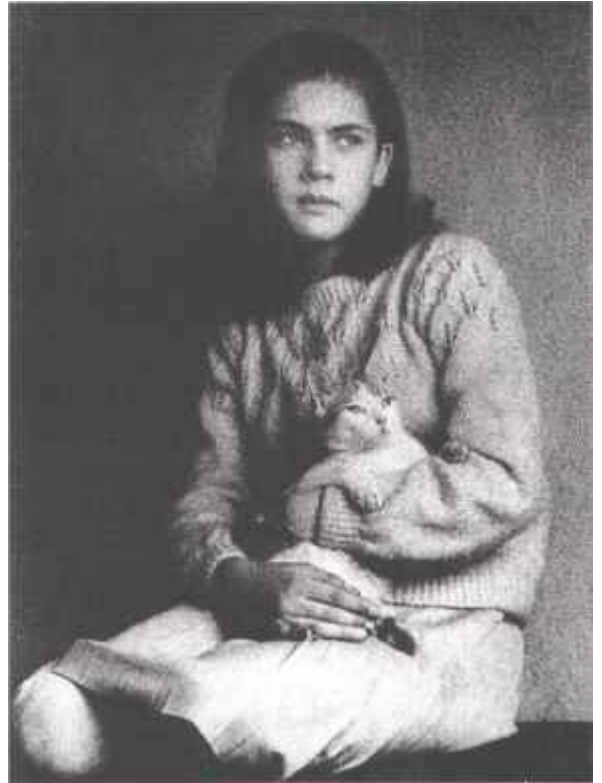
dına duyabileceği türden bir tutkudur bu. Aesop'un bir masalında genç bir erkek kedisini öyle sevmiş, öyle sevmiş ki Venüs'e onu bir kadına dönüştürsün diye yalvarmış durmuş. Sonunda istediği olmuş. Masalın sonu hüsrarla sonuçlansa da genç erkeğin bu arzusu pek çok erkeğe yabancı olmasa gerek. Kedi pek çok bakımdan erkeğin kadında aradığı özellikleri çağırıştırır.

Tan Oral kadınla kedi arasındaki benzerliği bir 'erkek gözüyle' şöyle ifade eder: "Dişi kedimle benim her zaman aşk düzeyinde duygusal bir ilişkim olmuştur. Bana her zaman farklı ve özel davranır. Ben de ona. Bakışında, dokunuşunda bir tutku ve sevdadır. Marazi bir ilişkidir bizimkisi. Şefkat ile yırtıcılığın aynı anda, bir arada olması açısından kedi kadına çok benzer. İkiyle de çok yumuşak bir temas oluşabiliyor ama bir anda her şey tersine dönebiliyor ve o yumuşak ve şefkatli dokunuş yırtıcı bir tırnağa dönüşebiliyor. Sokulganlığın ve iticiliğin aynı bedende ve bu kadar iç içe olması hem kadının hem kedinin en benzer özellikleridir. "

P. Gallico, kadının kediyle benzer sokulganlığını, yumuşaklığını, sıcaklığını, kokusunu, dokunuşunu çok çekici bulur. Kedinin yüzündeki gizemli bakışını ve baştan çıkarıcı gülümseyişini kadınınkine benzeter. Kimsenin de kediye, ve kadını tam olarak anlaya-

madığını yazar. Erkeklerin bu konuda sadece tahminlerde bulunabileceklerini ve asıl büyüünün ve heyecanın buradan kaynaklandığını savunur. Kedi dilinden çevirdiği "*Sessiz Miyav*" adlı kitabında da kedinin ağzından kadına dair yazdığı bölümde, "Kadınlar bize çok benzerler. Bizim gibi avcılardır. Kurbanlarıyla acımasızca oynarlar. Kaçmalarına izin veriyormuş gibi gözükürler, tam kurtuldum derken de son darbeyi indirirler. Kadınları sakın hafife almayın. Çünkü onlar çok akıllı olurlar. En azından esir aldıkları erkekten çok daha akıllıdır. . . . Bir kadını kendin gibi gör. O erkekten daha güçlüdür ve ne istediğini iyi bildiği gibi, nasıl elde edeceğini de bilir. İşleri senin istediğin gibi yürütmesinde faydalanılacak çok ama çok yumuşak bir tarafı vardır. Bir şeye tepesinin atık veya kafasının bozuk olduğu zamanları bil ve ondan uzak durmayı öğren," diye yazar.

Kedinin kadın için bir rakip, hatta düşman olarak algılandığı da olmuştur. Colette'in *Dişi Kedi* adlı romanında ise her zaman rastladığımız türden bir aşk üçgeni vardır. İki dişi bir erkek. Yalnız söz konusu dişilerden bir tanesi kedi. Alain (erkek), Camille'le (kadın) nişanlı ve Saha'ya (kedi) âşık. Camille, Alain'ın bütün ilgisini üzerinde toplayan Saha'dan nefret eder

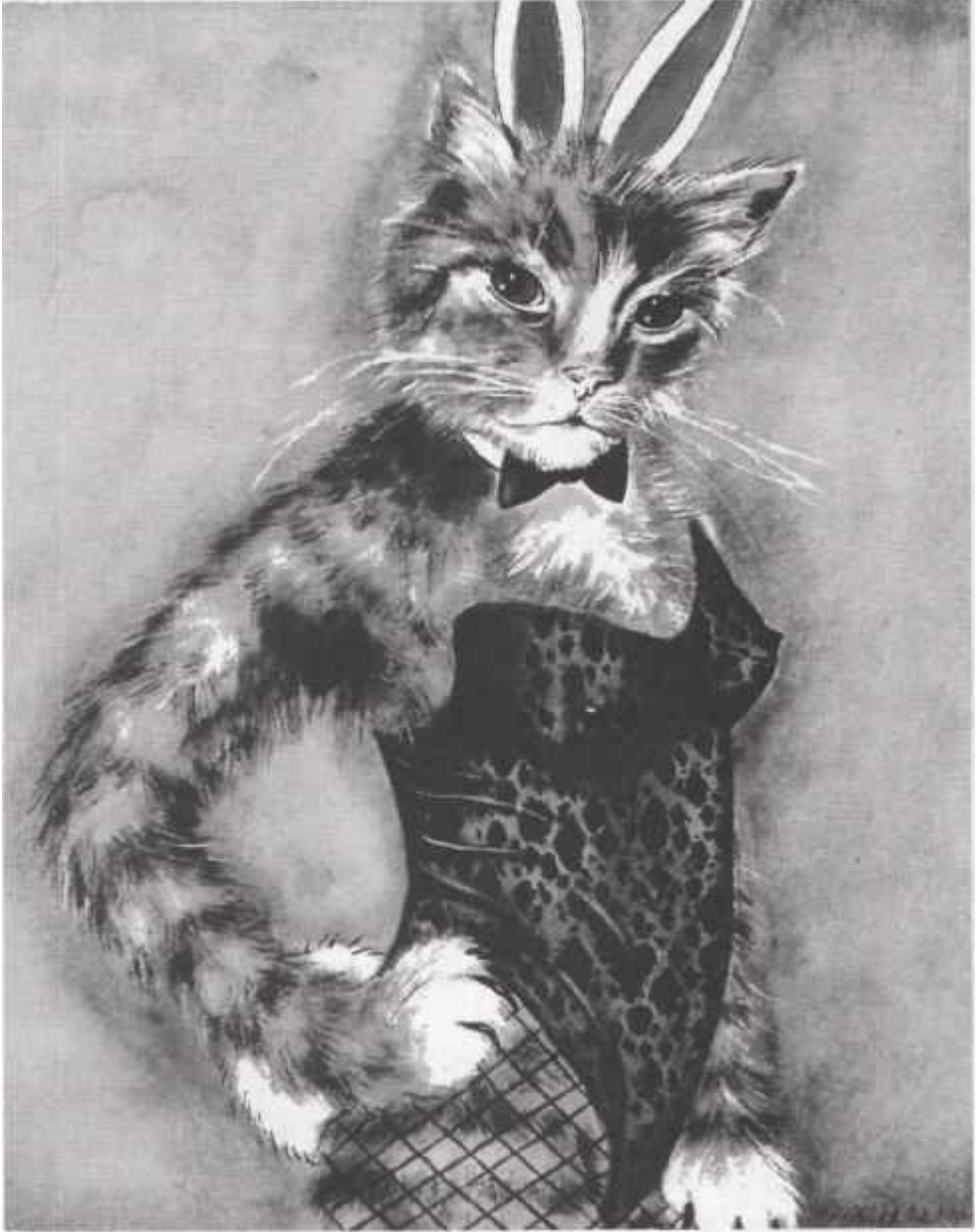

ve işi öylesine ileri götürür ki Saha'yı öldürmeye kalkışır. Camille, Saha'yı çok kıskanır. Üstelik, "Bir kadın, bir kadın bile olsa, bu kadar sevmezdin herhalde," der sevdiği adama. Saha'yı amansız rakibi olarak görür ve aldatılmış bir kadının çaresizliği içinde: "Gördüm sizi! Sabahları küçük sedirin üzerinde geceyi geçirdikten sonra... Şafak sökmeden... Gördüm ikinizi... İkiniz de oturmuş... Yanak yanağa vermiştiniz... Beni işitmediniz bile..." diye haykırır.

Camille kıskançlığında haklıydı belki de. Alain kedisine öyle tutkundur ki, seçimini Saha'dan yana yapar ve Camille'i terk eder.

Tomris Uyar

kadının kediye benzetilmesi konusunda tamamen farklı düşünüyor. Ona göre bu yanlış bir inanç. Bunun daha çok erkeklerin kadına karşı duyduğu korkudan kaynaklanan ve yine erkeklerin uydurduğu bir benzetme olduğunu savunuyor ve, "Bu bana erotik bir benzetmeyi çağrıştırıyor. Kadınlar daha çok kendilerine bağimli olacak köpekleri tercih ediyorlar ve onlara daha düşkün oluyorlar bence... Aslında, keşke kadınlar kediye benzeyebilse. Kedi kadar bağımsız, özgürlüğüne düşkün ve kişilikli olabilseler," diyor ama yine de kadınla kedinin orta bir yerde buluşabildiklerini söylü-

yor. "Kediyi çok seven kadın zamanla kedinin bu özelliklerini kendine mal edebiliyor. Kediyle eşit bir ilişki kurabiliyor ve onunla dost olmayı öğrenebiliyor. Ama kediyi çok sevmesi gerekir," diye ekliyor.

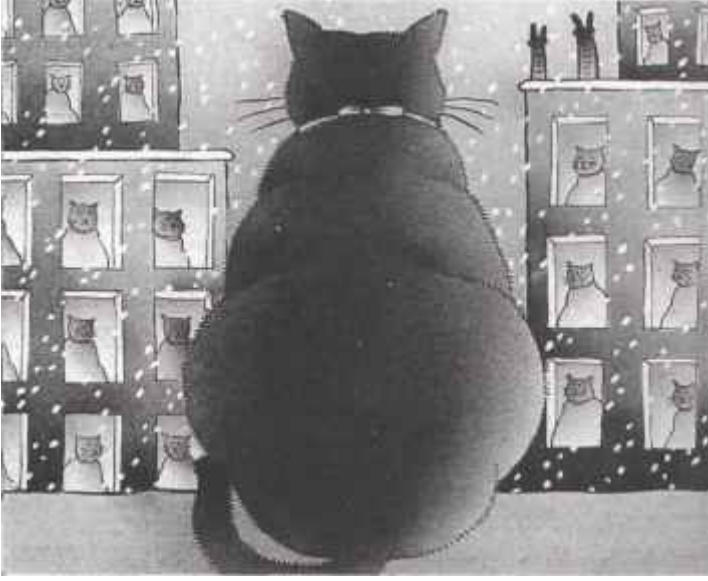
Kediyle kadının bir şekilde aynı kefeye konulması belki erkeklerin bir uydurması, belki de uzun gözlemler sonucu ortaya atılmış bir varsayım. Üzerinde düşünmek için çok zaman var.

Kedinizi Tanıyın

Kedinizin Kalori Harcamasını Nasıl

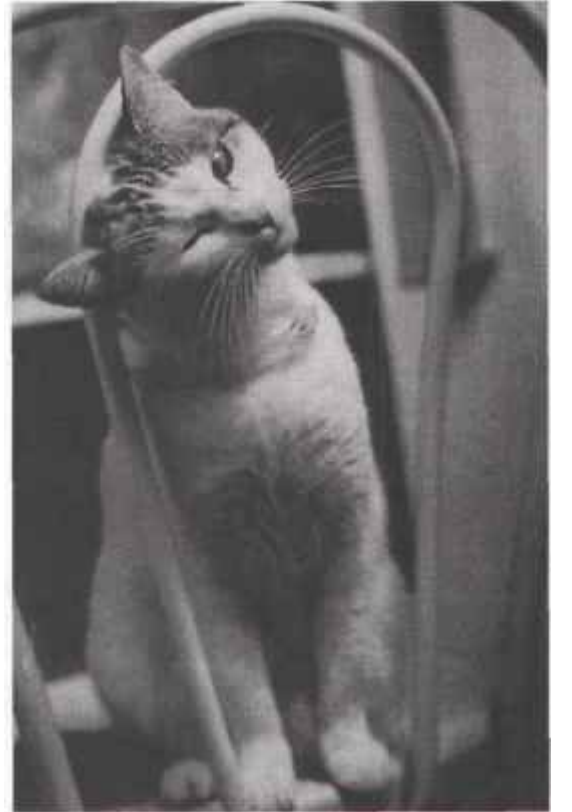
Sağlayabilirsiniz?

Kediniz bütün gün hımbıl hımbıl bir köşeden ötekine geçip, mırıl mırıl uyuyor... Yedikçe, yağ bağlıyor.... Yağ bağladıkça hımbıllaşiyor, çöküp bir minderin üstünde mıhlanıp kalıyor ... Peki, kediniz kalori harcıyor mu? En çok ne yaptığı zaman kalori harcıyor? İşte size tam kalori listesi. Kedinizin genellikle ilgi duyduğu aktivitelerle harcadığı kaloriler hakkında bilgi sahibi olursanız eğer, ona bu konuda yardımcı olabilirsiniz. Unutmayın, sağlıklı kedi mutlu bir kedir!

ETKİNLİK

Divana sıçrama	3
Tuvaletin üstüne sıçrama (iki kez)	10
Ağaca tırmanma	25
Ağaçtan inme	190
Kuş Kovalama	250
Köpek Kovalama	100
Köpekten Kaçma	10
Oturma odasından mutfığa yavaş geçiş:	5
Oturma odasından mutfığa hızlı geçiş:	15
İlk seslenişe cevap verme:	0
İkinci seslenişe cevap verme:	0
Üçüncü seslenişe cevap verme:	0
Sandalyeden itilerek düşme:	3
Televizyon seyretme: (aynı kanal):	2
Televizyon seyretme: (zapping):	5
Piyano çalma:	250
Ampul gevşetme:	350
Yatakta bir yandan diğerine dönme:	350
Kuyruk sallama:	5
Buzdolabının önünde miyavlama:	3
Ahşap koltukları tırmalama:	250
Kumaş kaplı koltukları tırmalama:	350
Sokaklarda sizinle gezinti:	20
Sokaklarda kendi başına gezinti:	2500

WSPA'nın Libearty - Aylara Özgürlük Projesi

World Society for the Protection of Animals

Birgöl Rona
Türkiye
Hayvanları
Koruma
Derneği
(THKD)

Bursa Vahşi Yaşam Kurtarma Merkezi.

"**D**ansçı Ayılar," kurtarıldıktan sonra ilk tedavileri ve gerekiyorsa ameliyatları yapılmak üzere **Bursa Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi** sahasında, Dünya Hayvanları Koruma Örgütü WSPA'nın inşa ederek gerekli alet ve cihazlarla donattığı **Vahşi Yaşam Kurtarma Merkezine** gönderilir. Burada ayılar rehabilite edilerek, daha sonra gönderilecekleri **Karacabey-Yeniköy** ormanlarındaki Ayı Sığınağı'nda yaşamlarını kolaylıkla sürdürebilecekleri düzeye gelinceye kadar eğitime tabi tutulurlar.

Ayıların sağlıklarıyla ilgili müdahaleler, Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi uzman öğretim üyelerinin yardımlarıyla yapılır. Vahşi Yaşam Merkezi'nde halen 16 ayı bulunuyor. Bunların 3'ü yavru sayılacak yaşta yani 5-6 aylıklar. İki kardeş olan **Deniz ve Derya** ile onlardan bir-iki ay kadar daha büyük olan ve son derece yakışıklı **Osman-Aydın**, anneleri avcılar tarafından vurularak ele geçirilmişler ama "dansçı ayı" olarak yetiştirilmek üzere çingenelere satılmak üzereyken kurtarılmışlar. Dolayısıyla, o korkunç işkence sürecini yaşamamışlar; çeneleri kırılmamış, burunları parçalanmamış, dişleri sökülmemiş, gözleri kör edilmemiş ve ayakları

kızgın metaller üzerinde kavrulmamış.

Merkezde bir veteriner hekim ile 2 görevli çalışmakta. Bunlar ayıların sağlıklarından, beslenme ve bakımlarından sorumlular. Merkezin tüm masrafları, ilk ayı kurtarma operasyonunun yapıldığı 1993'ün Ekim ayından beri WSPA tarafından karşılanmakta, çünkü henüz hiçbir ulusal kurum ya da resmi merci bu harcamaları üstlenmiş değil. Ayıların beslenme masrafları ve merkezin yönetim giderleri için Dünya Hayvanları Koruma Örgütü WSPA halen her ay 1000 dolar tahsis etmekte. Personelin ücretleri de aynı şekilde

WSPA tarafından ödenmekte. Ayıların gıdalarını taşıyan ve benzeri hizmetler için kullanılan servis aracı da WSPA tarafından karşılandı. Projenin sürdürülebilmesi, yani toplanan ayılara bakılabilmesi için ülke içinde hiçbir bağış ya da benzeri maddi yardım gelmemektedir. Şimdiye kadar kurtarılmış olan 31 Türk dansçı ayı, yaşamlarını ancak WSPA'nın yurtdışındaki yabancılardan toplamış olduğu bağışlarla sürdürebilmektedir. Ancak bir süreden beri Sheraton Voyager-Antalya oteli turistlerden bağış toplamaya başlayarak ayılarımızın beslenme ve sağlık harcamalarına katkıda bulunmak için çaba harcıyor ve projeye her yönden destek sağlamaya çalışıyor.

Karacabey Yeniköy ormanında 19 Ağustos 1995'te açılan ayı sığınağında ise halen 15 kurtarılmış ayı yaşamakta. Bu ayıların bakımı ve tesisin korunmasını sağlamak üzere iki görevli çalışmakta. Bu personelin ücretleri ile tesisin tüm giderleri ve ayıların beslenme masrafları da halen WSPA tarafından karşılanmakta. Doğal yaşam koşullarına sahip Karacabey Ayı Sığınağı'nın yönetimi, WSPA ile Orman Bakanlığı arasında imzalanmış protokol gereği Orman Bakanlığı'na ait olmakla birlikte bir geçiş döneminde bulunduğu ve gerekli fonların bakanlık bütçesinden henüz tahsis edilmemiş olması nedeniyle, ayılarla ilgili harcamaların WSPA tarafından yapılmaya devam etmesi zorunluluğu ortaya çıkıyor!.. Bu tesisin, hizmetlerinde kullanılmak üzere gene WSPA tarafından Orman Bakanlığı'na bir arazi aracı da hibe edildi.

WSPA 1992 yılında "Libearty-Aylara Özgürlük" sloganıyla başlattığı bu projeyle ilgili olarak ülkemizde bugüne kadar yaptırdığı tesisler için 155,000.-Sterlin tutarında harcama yapmış bulunuyor. Bu paralar, konuya duyarlı yüzbinlerce yabancıların yaptığı ba-

ğışlarla toplandı. Ayılarımızın çektikleri acılara ilgisiz kalamayan ve bu acıların sona ermesi için bağış yapan

yabancılar, bu paralarının gerektiği gibi değerlendirildiğini çok iyi biliyor ama kurtarılmış olan ve halen kurtarılmayı bekleyen ayılarımızın geleceğini de merak ediyorlar. Artık "Türk Ayıları Projesi" dönemine girmiş olan uluslararası Libearty projesinin tüm dünyada yakaladığı ve bize sunduğu coşkulu desteği sürdürebilecek miyiz?

Kanunen yasaklanmış olmasına rağmen ülkemizin en seçkin turistik yörelerinde en az 40-50 ayı plajlarda, otel önlerinde, cadelerde rahatlıkla oynatılıyor. Hayvanları bir eğlence aracı olarak kullanan toplumların, uygarlıktan hiç nasibini almamış olduğuna inanan batılılar, bu çirkin sokak oyunları karşısında dehşete düşüyor ve başvuracakları bir yetkili bulma telaşına kapılıyorlar. Onların bu telaşlarına biz omuz silkiyoruz. Onlar da başka bir ümitle kendi konsolosluklarına, elçiliklerine ya da ülkelerindeki hayvan koruma derneklerine telefonlar, telgraflar, faksılar yağıdıyorlar. Sonuç, ele geçirilmiş sadece 30 ayı; onlar da WSPA zamanından kalma!..

İsterim evimde olsun
Bir kadın 24 ayar
Bir kedi dostlarımın arasında
Dostlar her mevsim gelsin
Onlarsız yaşayamam ben

Apollinaire

Berna Türemen ve Kedili Masalları

Berna Türemen'in yaşamını kediler sarmış sarmalamış. Evin baş köşesine kurulan 'Kızım', Berna Hanımın gündelik hayatından çıkıp resimlerine yerleşen

kedileri kabullenmiş:

"Başka türlü olamazdı zaten," diyor. "Doğaya, renklere ve oynamaya düşünün duyarlı insanlardan beklenen şey de bu." Ancak bahçeden gelip de sevgi ve yemeğine ortak olan o tumbul tekinden de pek hoşlandığı söylenemez. Tombul tekir, Kızım'ın görüş alanı dışında ihtiyaçlarını gidermeye çalışıyor, yoksa Kızım'ın hışmına uğramak var.

Kızım'ın verdiği tavizleri de göz ardı etmemek gerek tabii. Evdeki bin bir kedili tablo, biblo, sabun, şişe, yastık, minder, mutfak önlüğü, kilim, halı ve benzeri şeylere göz yummuş. Hele hele tombul kadınların kucaklarına yayılmış rengarenk tumbul kedileri gıptayla süzüyor. Berna Hanım ileride bir kedi müzesi açmayı düşünüyor, çünkü görülmemiş bir kedi koleksiyonuna sahip. Yaptığı resimlerin hepsinde ke-

diler var. Yağlı boya, sulu boya, özel kağıtlar, el yapımı kağıtlar üzerine yapılmış özgün baskılar, porselen tabaklar ve seramik tekniğiyle yapılmış kedili resimler...

Berna Türemen, resim çalışmaları için şunları söylüyor:

"Benim için resim yapmak bir oyun, özgürce oynanan bir oyun. Benim de oyunumda beni etkileyenler var, birikimlerim var. Gördüğüm eğitim bana duygularımı, coşku-

larımı, içgüdülerimi doğru kullanmayı öğretti... Kedime de insan gibi davrandığım için, o da nasıl evimde baş köşede oturuyorsa, resimlerimde de baş köşeye kuruluyor."

Kediler Masalı, kedilerin işgali altında yer alan ikinci kedi sergisi Berna Türemen'in. İlki yaklaşık bir yıl önce Vakko Sanat Galerisi'nde yer almıştı.. 29 Kasım -31 Aralık tarihleri arasında Artisan Sanat Galerisi'nde bir kedi şenliği var. İçinin açılmasını ve yaşama daha iyimser bakmayı isteyenlere duyurulur.

Kedinize Ne Kadar Bağlısınız?

1. Kedinize kıyak çekmek için yolunuzu değiştirir, programınızı bozar ya da daha önceden planlamadığınız bir şey yapar mısınız?

- a. Kırk yılda bir
- b. Yılda bir kaç kez
- c. Ayda bir iki kez
- d. Hemen hemen her gün

2. Kedinizin kaç fotoğrafı var?

- a. Bir ya da iki
- b. Birçok, bazıları çerçevelenmiş ve aile fotoğraflarının yanında yerini almıştır.
- c. Birçok, ancak evde görülecek yerlere onun fotoğrafını koymayı akıl etmedik her nedense.
- d. Hiç.

3. Kedinizle ne kadar süreyle oynayabiliyorsunuz?

- a. Kedim sıkılıncaya dek.

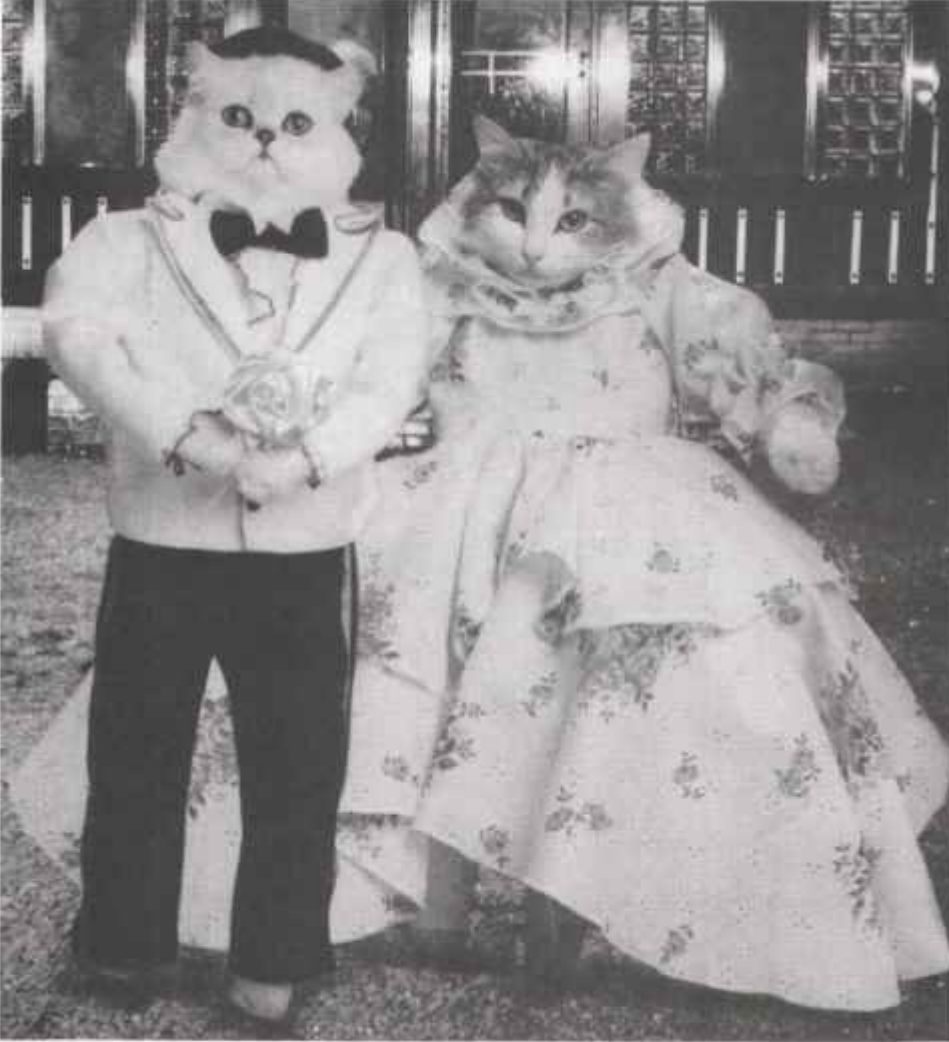
- b. Kedilerle oynamayı sevmem.
- c. Bir iki dakika.
- d. On dakika kadar.

4. Herhangi bir nedenle kediniz kendi tuvaletini kullanmıyor, divanı ya da koltukları hallediyor:

- a. Kızarım. Ama yumuşak bir sesle kedime bir daha bu hareketi tekrarlamamasını rica ederim,
- b. Oldukça kızarım, sert fakat nazik bir dille ondan bunu tekrarlamamasını rica ederim.
- c. Çok sinirlenirim, ama acaba kedim bana bir şeyler mi anlatmak istiyor, diye düşünürüm.
- d. Saklanacak delik arasın, ben ona gösteririm!

5. Arkadaşlarınıza sık sık kedinizden söz eder misiniz?

- a. Oldukça sık,

eğer dinlemek isterlerse.

b. Dinlemek istemeseler bile sık sık ondan söz ederim.

c. Eğer birisi kedimin nasıl olduğunu sorarsa anlatırım.

d. Nadiren, eğer anlatmaya değer bulduğum bir şey olursa.

6. Sık sık kedilerini anlatan insanları dinlemekten hoşlanır mısınız?

a. Eğer lafı çok uzatmazlarsa.

b. Diğer insanların kedi öykülerini dinlemeye bayılırım, benimkiyle kıyaslamalar yaparım.

c. Dert etmem, dinlerim ama en ilginç kedi öyküleri bende.

d. Dünyanın en sıkıcı insanları, sürekli kedilerini anlatan insanlardır...

7. Odaya girdiğinizde çok güzel bir kedi yavrusuyla karşılaşırsınız:

a. Odaya niye girdiğinizi unutup, hemen yavru kediyi sevmeye, okşamaya ve yağurmaya başlarsınız.

b. Önce işinizi bitirirsiniz, sonra kediyi seversiniz

c. Önce biraz yavru kediyi seversiniz, sonra işinize bakarsınız.

d. Onu görmezlikten gelirsiniz.

8. Kediniz ortada hiç neden yokken miyavlamaya başlayıp sizi geceyarısı uyandırır:

a. Çok sinirlenirim

b. Endişelenirim

c. Biraz kızarım

d. Yatakta benimle haşır neşir olmak istediğini anlarım.

9. Zamanınız bol ve bir pet-shop'ın önünden geçiyorsunuz:

a. İçeri girip sadece bakmak istersiniz.

b. Bakmadan geçersiniz.

c. Hemen içeri girip kedinize bir şey alırsınız.

d. Genellikle içeri girer, uygun bir şey bulursanız alırsınız.

10. Eve geldiğinizde kedinizle ne zaman merhabalaşırsınız?

a. Eve gelir gelmez onu ararım.

b. Kedim beni kapıda karşılar.

c. Kedim saklanmayı sevdiğinden onu bulmak zaman alır.

d. Beş on dakika içinde, paltomu ve ayakkabılarımı çıkardıktan sonra.

11. Kedinizi iyi besliyor musunuz?

a. Çok iyi. Bazen kendi yemeğimi paylaşırım onunla.

b. Oldukça iyi. Kendi yemeğinden istediği kadar yiyebilir. Benim yemeğime dokunmadıkça.

c. Kendime baktığımdan daha iyi bakarım ona. Her gününü en çok sevdiği yemekleri yemekle geçirir.

d. Çok iyi ve özenle beslerim onu. Dengeli beslenmesine dikkat ederim.

12. Evinizde kedili ya da kediyle ilgili ıvır zıvır bulunur mu?

a. Hiç

b. Bir iki tane

c. On kadar

d. Ondan fazla. Evim kedilere adanmıştır.

13. Kedinize doğum gününde, bayramlarda ya da yeni yıla girerken hediyeler alır mısınız?

a. Evet, kedim ailenin bir ferdidir, dolayısıyla ona da her zaman bir hediye alınır.

b. Hayır, kediler böyle hediyelerin anlam ve öneminden habersizdirler.

c. Kedimin doğumgününü hatırlarım ama ona özel bir hediye almam.

d. Kedimin doğumgününü bilmiyorum ama onu kendi kutlamalarım dahil ederim ve ona da mutlak bir kıyak çekerim.

14. Tatile gidiyorsunuz ve kediniz evde yalnız kalıp sizi bekleyecek:

a. Sadece yeterince yemek ve su bırakırım onun için.

b. Her gün eve gelip ona bakacak, yemeğini yedirecek ve onunla ilgilenecek bir arkadaşımı ayarlarım.

c. Nereye gidersem gideyim, onu da beraberimde götürürüm.

d. Hayatımı yeterince zehir ediyor, tatile çıkarken bir de onu mu düşüneceğim?

15. Kedinizi, acil durumlar dışında ne kadar sıklıkta veterinerine götürürsünüz?

a. Her üç ayda bir

b. Yılda iki kez

c. Yılda bir kez ya da daha az

d. Kedim şimdiye dek veteriner yüzü görmedi.

Mırıl... Mırıl.

Deniz Türkali ile söyleşi

Sema
Ögünlü

Fotoğraflar:
Najla
Osseiran

Bir gün Fıstık, Deniz Türkali Manastır'da (İstanbul Sanat Merkezi) oyun seyrederken etekleri arasında dolanmış durmuş. O gece Fıstık'ı kapıp götürmemek için kendimi zor tuttum diyor. Ancak, başka bir gecede ikinci kez oyun seyrederken, Fıstık annesiyle birlikte oyun içinde oyun oynamaya başlamış adeta. Annesi Fıstık'ı emzirmiş, evire çevire bir güzel temizlemiş ve getirmiş Deniz Türkali'nin önüne bırakmış.

"Başka seçeneğimiz yoktu. Fıstıkla birlikte geldik eve. Sabah 7'ye kadar oynadık, sonra da ensemde uyudu kaldı. O geceden beri birlikteyiz. Aramızdaki ilişkiyi esas olarak Fıstık belirliyor. Öyle pek kucağa filan gelmez. Ancak ken-

di canı isterse. Huysuz bir kedidir aslında ama anne olduktan sonra yumuşadı. Her akşam gelir sol kolumun altına girer ve bir mırmır faslı yaşanır. Kendi çapında bir görev bölü-mü yapmış **Yılmaz** ile benim aramda. Yılmaz'la daha çok kemercilik (korkutmaca) ve saklambaç oynar. Her uzun yolculuktan dönüşümde, en azından o gün tüm gün evde olmak zorundayım. Öyle bavalumu bırakıp hemen tekrar sokağa çıkamam, Fıstık çok kızar."

Fıstık şimdi 4.5 yaşında. Fıstık Deniz Türkali'nin ilk göz ağrısı. Çok eskiden Üsküdar'da oturdukları evin bahçesi kedi doluymuş, her zaman kedilerle içiçe olmuş, nereye gitse kediler onu bulur; koynunda, kucağında yerlerini alır ve mırıldanmaya başlarlarmış ama evin bir ferdi olarak yaşamına giren ilk kedi Fıstık. Fıstık bakımlı bir kadındır. Öyle abur cubur yemiyor. Sucuk, salam, sosis gibi sağlığa zararlı şeyleri asla. Her kedi gibi sakatat düşkünlüğü de yok. Diyet ton balığı ve tavuk eti filan. Daha fazla detaya girmeyelim.

Deniz Türkali, kedilerden çok şey öğrenebileceğimizi söylüyor. Örneğin annelik duygusu. Türkali, annelik duygusunun çok özel bir duygu olduğuna, ancak sevgi ve ilişkinin mistifiye edilmesinin tamamen ideolojik olduğuna inanıyor. Bir kadının her ilişkide olduğu gibi yavrularıyla olan ilişkisinde de, yavrularını tanıdıkça, onlarla ilişki kurdukça onları sevmeyi öğrendiğini belirtiyor. Annelere özgü bağımlılık duygu-

sunun ise kadınlar üzerinde baskı kurmak için ideolojik olarak geliştirildiğini öne sürüyor. Ve ekliyor:

"Bu konuda kedilerden öğreneceğimiz çok şey var. Örneğin Fıstık, bizim eski apartmanın kedisi Mıstık'a kapı arkasından aşık oldu. Önce itiraz eder gibi olduk çünkü Mıstık tam bir mahalle zamparasıydı, ama sonradan gerçeği kabul edip, Mıstık'ı veterinerine götürdük, aşılarını ve bakımını yaptırdık damadımız olarak Fıstık'a getirdik. Fıstık hamile kaldı ve doğurdu. Evin bir köşesinde kendine bir yer seçti ve orada doğurdu. Doğurduktan sonra görevlerini ve sınırlarını saptadı. Yavruların dördünü de koydu üst üste, emzirirken bir yandan da sinekleri göz-lüyordu. Akşamına benim de kendime ait bir yaşamım var deyip, do-

laş-

maya

başladı

evin için-

de. Ancak

tam bir anneydi

aynı zamanda. Ko-

nuşa konuşa onlara tu-

valet eğitimi verdi. Yavrularının hepsinin ayrı bir ismi vardı. Hepsine ayrı miyavlamalarla seslenirdi. Hepsile eğlendi, oynadı, konuştu ve onlara kendilerini korumayı öğretti. Ama hiç bir zaman bağımlılık geliştirmedi. Onun her şeyden öte kendine

ait bir yaşamı vardı."

Kedilerle insanların ilişkisi üzerine de ilginç saptamaları var Deniz Türkalı'nın. Örneğin, erkeklerin iktidar duygusunun daha gelişmiş olduğundan daha çok köpek düşkünü olduklarını, oysa kedilerle kadınlar arasında daha bir karşılıksız sevgiye dayalı bir ilişki olduğunu ileri sürüyor. O kadar da umutsuz değil. Kedilerle ilişki kurabilen erkeklerin de değişime uğradığını ve daha yumuşak, daha az maço kişiler haline dönüştüklerini düşünüyor.

Kadınlarda hükmetme arzusu fazla

gelişmemiştir. Kadınların 'Benim önerilerim...benim hayatım. . . benim dünyam....benim işim.... benim fikrim....' gibi saplantıları yoktur. Dolayısıyla, kediler kadınlarla daha iyi anlaşılır ve kadınlar da kedilerle... Dikkat ederseniz daha çok 68'liler ve 68'li ruhu taşıyanlar kedicidir, çünkü 68'liler sorgulayıcı bir kuşaktı, iktidar hırsı olmayan, doğruyu bulmaya çalışan bir kuşaktı. Biz önce 68'li olduk, sonra feminist olduk ve daha sonra da kediciler olduk, bunların hepsi birbiriyile bağlantılı."

Hayvanlar Aleminde Bir Gezinti

Balinaların sesinin 150 desibel ile havalanmakta olan bir Concorde kadar kuvvetli olduğunu, sesin suda havadan daha hızlı gitmesi nedeniyle balinaların birbirlerini 320 km uzaktan işitebildiklerini....

Balinaların, gözleri göz çukuru içinde hareket etmediğinden, görmek için tüm vücutlarıyla dönmek zorunda kaldıklarını, baykuşların başlarını tamamıyla geriye döndürerek çepeçevre görüş niteliğine sahip olduklarını ve dolayısıyla aynı anda iki değişik yöne bakabildiklerini.....

Hans adında bir atın sayı saymayı bildiğini, sahibinin söylediği sayı kadar ayağını yere vurarak anladığını gösterdiğini; ancak daha sonra Hans'ın sayıları değil de sahibinin mimiklerinden ve nefes alış biçiminden kendinden ne istenildiğini hissederek harekete geçtiğinin anlaşıldığını.....

Waschoe isimli bir şempanzenin 150 kelimelik bir işaret alfabesini öğrenip kullandığını, Lana isimli bir diğerin ise bilgisayar klavyesi kullanarak yetiştiricileri ile anlaştığını.....

Fillerin de insanlar gibi normal bir doğumda tek yavru doğurduğunu, buna karşılık okyanus gü-

neş balığının bir seferde 300 milyon yumurta yaptığını, midyenin 25 milyon, karidesin bir milyon yumurta bıraktığını....

Pirelerin kendi boylarının 200 misli kadar ileriye sıçrayabildiklerini ve bunun bir insanın 400 metreye sıçramasına eş değerde olduğunu.....

Bazı yılan balıklarının kuyruklarında 12 adet bampulü aydınlatabilecek kadar elektrik yükü olduğunu.....

Dünyadaki 30 milyonu aşkın canlı türü içinde den fazla çeşitle birinci sırada böceklerin geldiğini (yaklaşık 1 milyon çeşit) böcekleri ise kabuklu hayvan türlerinin izlediğini

En uzun kuluçka süresinin 85 gün ile albatros kuşlarına ait olduğunu....

Tek bir insanın derisi üzerinde bütün dünyadaki insan nüfusundan daha fazla organizma olduğunu.....

Yeni doğmuş ördek ve kaz yavrularının kuzu ve buzağların ilk gördükleri hareket eden cisim ya da insanı anne diye benimseyip peşine takıldıklarını, aynı şekilde hemen doğumun ardından yavrusunu görmeyen bir kazın daha

Derleyen:
**Sevgi
Gücüm**

sonra yavrusunu tanımayarak reddettiğini ...

Bir tür Güney Afrika kurbağasının dünyanın en öldürücü zehirini salgıladığını ve bu zehirin insanı bir dakikadan daha kısa bir zaman içerisinde öldürdüğünü; daha az kuvvetli olan kobra ve çingiraklı yılan zehirinin ise yılda 30 000 kişinin ölümüne neden olduğunu; kara örümceğin zehirinin bir çocuğu anında öldürebildiğini ve bazı örümcek türlerinin bir insanı 45 dakika içinde öldürebileceğini.....

Mevsimsel göçleri sırasında leyleklerin 4875 metre, kazların ise 8535 metre yükseklikten uçtuklarını....

Tıtrler sineklerin saniyede 2000 kez, sinek kuşunun da saniyede 80 kez kanat çırpışını.....

Bir yılanın kendi ağırlığı kadar yiyeceği ancak 1 yılda, bir filin 1 ayda, bir deniz kuşunun 1 günde, insanların ise 5 haftada yediğini; bir pitonun 54.5 kilogramlık bir leoparı bir oturuşta yiyebildiğini, bir insanın yılda ortalama 450 kg yiyecek tükettiğini....

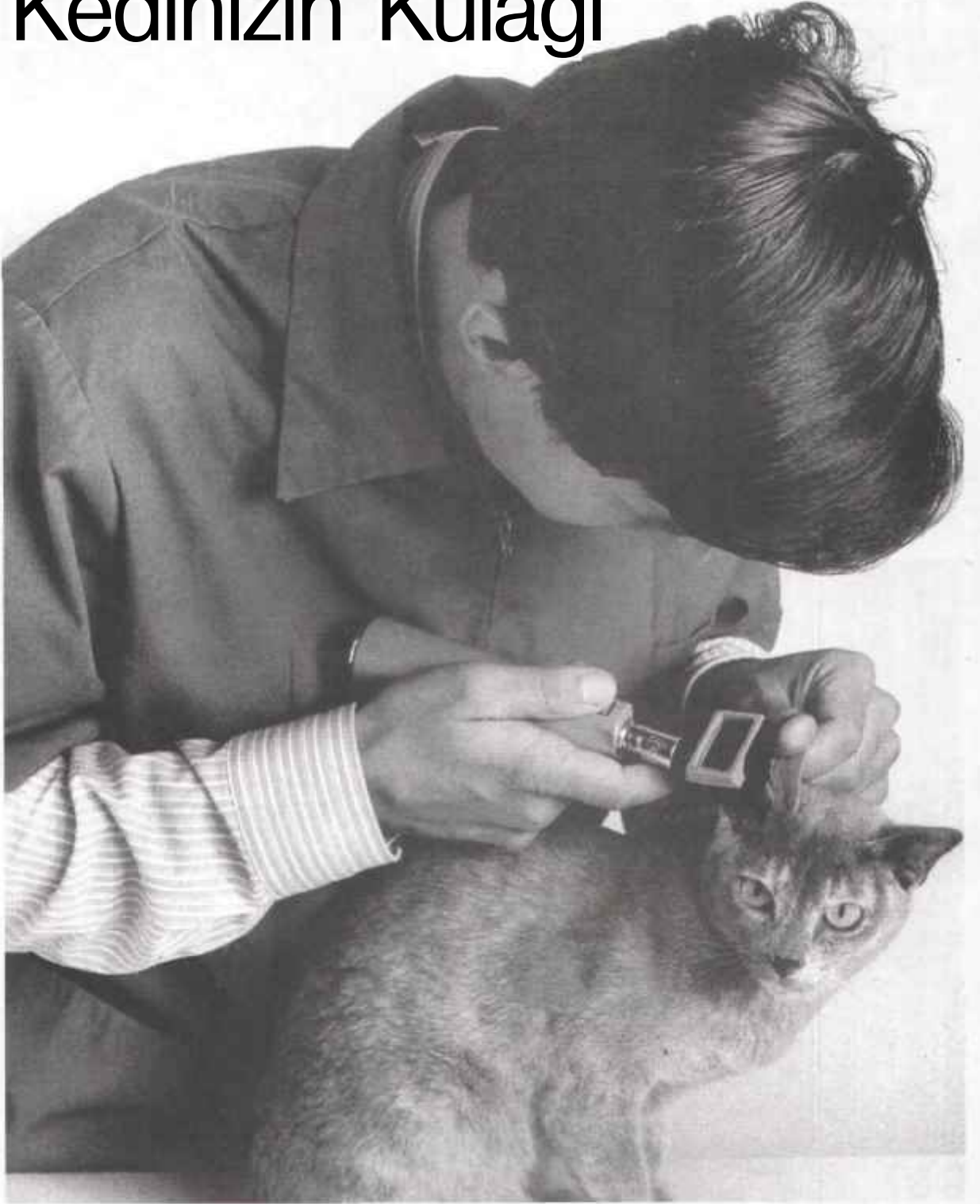

Hava sıcaklığının 43 dereceyi aştığı sıcak çöllerde develerin vücut ısısının 40 dereceye kadar yükseldiğini, geceleri de hava sıcaklığıyla birlikte vücut ısılarının 33 dereceye düştüğünü; tüylerinin açık renk oluşunun nedeninin güneş ışınlarını yansıtarak ısıca karşı önlem almaları olduğunu....

Biliyor muydunuz?

Kedinizin Kulağı

Kedinin kulağı, bir insan kulağının algılayamayacağı derecede düşük frekanslı sesleri algılayabilir. Duyma işlemi kulak kepçesinin sesleri toplamasıyla başlar. Kulak kanalı pembe renkte olmalıdır. Kulak kanalının girişinde kulağı enfeksiyondan koruyan tüyler ve az miktarda sarımsak kokulu kulak kiri bulunur. Eğer bu bölge, kızarır, tuhaf bir koku yayar, ya da yapışkan bir madde salgırsa, kulak enfeksiyonundan şüphelenebilirsiniz.

Kulak kanalı L şeklindedir; önce dikey, sonra da yatay olarak devam eder. Dış kulak tarafından toplanan ses dalgaları kulak zarının titreşimiyle orta kulağındaki üç kemiği harekete geçirir. Daha sonra salyangoza ulaşan ses dalgaları buradaki odacıklardan geçerek beyne doğru yol alır. Bir kedi kulağı yüksek frekanslı sesleri çok daha iyi duyabilir. Bizim duyabileceğimiz en yüksek notadan iki oktav daha yüksek sesleri bile duyabilir. Tıpkı insanlar gibi kedilerin de yaşlandıkça duyma yetenekleri azalır. Üç yaşında kedilerde başlayan bu yeti azalması dört buçuk yaşındaki kedilerde açıkça farkedilebilir.

Kulak kedinizin en önemli organlarından biridir. Gözü görmeyen bir kedi yaşamını iyi kötü idare ettirebilir ama kulağı duymayan bir kedinin işi oldukça zordur. Sayısız tehlikelerle karşı karşıya gelebilir (özellikle sokağa çıkan bir kediniz varsa). Bu yüzden gözünüzü kedinizin kulağından ayırmayın! İşte size olası birkaç kulak rahatsızlığından örnekler:

Dış Kulak iltihabı

Çeşitli otlar, kene, bakteri, ya da mantarın yol açabileceği dış kulak iltihabıdır. Kedi sık sık kafasını sallar ve kulaklarını kaşır.

Orta kulak iltihabı

- Kedi, iltihaplı olan kulak hangisiyse, o tarafa doğru sanki bir şeyden kurtulmak istermiş gibi başını sallar.

- Sendeleme
- Yuvarlaklar çizerek dolaşır
- Dengesini kaybedebilir
- Sağır olabilir

Mutlaka veterinere danışın

Kabarık kulaklar

Kulaklarını çok sık ve sert kaşıyan kediler buradaki kan damarlarını patlatıp, hematom da denilen kan kabarcıklarının oluşumuna yol açabilirler.

Eğer tedavi edilmezse kediniz "karnabahar kulaklı" olabilir! *Veterinere danışın*

Sağırılık

Kediler kulaklarını sesin geldiği yöne doğru dikerler. Eğer kediniz herhangi bir ses duyduğunda kulaklarını sesin geldiği yöne dikmiyorsa bir sorunu olabilir. Geçici ya da kalıcı sağırılıkların çeşitli nedenleri olabilir.

Dış ya da orta kulak iltihapları, akıntı ya da parazitler kedilerde geçici sağırılıklara yol açabilir. Genetik bozukluklar ya da yaşlılık gibi etkenlerle birlikte gelen sağırılık ise kalıcı olmaktadır.

Veterinere danışın.

Kulak Akıntısı

Kedinizin kulağında açık kahverengi ve mumsu bir tabakanın olması normaldir. Kulaktan salgılanan bu madde, kanalı ve zarı korur. Kulağın hafif kızarması, cerahat gelmesi ve kötü kokması, bir iltihaplanma belirtisi olabilir. Kediniz kafasını sürekli sallar ve kulağını kaşır. Ayrıca, kulağında ağrısı olur. Bu durumda, kedinizin kulağında bir yara veya kanlı bir şişlik (hematom) olup olmadığına dikkat edin. Kulak akıntıları genelde bakteriyel ya da parazitlerin yol açtığı enfeksiyonlar sonucu görülür.

- Akıntı koyu renkte ve yapışkansa mantar ya da kene olabilir.
- Akıntı cerahatliyse, bakteriyel bir enfeksiyon olabilir
- Kediniz sık sık başını sallıyorsa, kene istilasına uğramış olabilir.

Evde Tedavi

Kulağın iç yapısı karmaşık olduğundan, kulak enfeksiyonları genelde veteriner yardımı isteyen rahatsızlıklardır. Veterinerinize danışarak kedinizin kulağını temizleyebilirsiniz. Pamuklu çubuğa birkaç damla bebek yağ damlatıp, kulağın iç kısmını yavaşça temizleyin. Çubuğu kesinlikle kanala sokmayın. Çünkü kulak zarına zarar verebilirsiniz.

Kedinizin kulağına günde iki kez birkaç damla alkol (%70 isopropyl) damlatabilirsiniz. Bu işlemi de dikkatle yapmak gerekir. Kedinizin akıntısı üç gün içinde geçmezse, hemen veterinerine götürün. Eğer iyileşme görürseniz, on gün boyunca bu işleme devam edin.

Bazen kanal girişinde olan bir diken veya kene yüzünden kediniz kulağını sık kaşıyabilir. Parmağınızla veya cımbız kullanarak bunu çıkarabilirsiniz. İltihap kapmaması için daha sonra bölgeyi alkolle (%70 isopropyl) temizleyin.

Veterinerde

Veterineriniz otoskop (ışıklı büyüteç) kullanarak iç

kulaktaki veya kanaldaki enfeksiyonun nedenini araştıracaktır. Kedinizin çok ağrısı varsa ve bu yüzden kulağını ellettirmezse, sakinleştirici vermek gerekebilir.

Eğer keneden şüphelenilirse, veterineriniz kulaktaki kuru siyah tabakadan bir örnek alıp mikroskop altında inceleyebilir. Sonuç kesinleşirse, kulağı özel bir ilaçla temizlemek gerekebilir. Ayrıca, kene vücudun başka bölgelerine yayılmış olabileceğinden, pudra veya sprey kullanmanız gerekebilir.

Kulakta bakteriyel bir rahatsızlık varsa, antibiyotik kullanmak gerekebilir.

Bazı kulak rahatsızlıkları kronikleşebilir ve dolayısıyla tedavisi zorlaşabilir. Böyle durumlarda, ameliyat gerekebilir.

Önlem

Gözünüz kedinizin kulağında olsun! Ara sıra kulağını kontrol edin. Kızanklık veya akıntı var mı, yok mu, bakın. Unutmayın mumsu bir tabakanın olması bir rahatsızlık belirtisi değildir. Bu tabaka kulağı koruyan normal bir tabakadır.

Sizden Size

İnternet sevdalılarından 'Kedi' de payına düşeni aldı. İnternet aracılığıyla haberleşen bazı hayvanseverlerin sohbetine biz de istemeden kulak kabarttık. "İnternet kabarttık" desek daha iyi olacak. Bir yıl önce kulağımıza gelen bu kedi severlerin sevimli konuşmalarını uzun süre basmayışımızın nedeni, onları bulmaya ve bu internet sohbetini yayımlamak için izin almaya çalışmaya karar vermiş olmamızdı. Ancak, ne yazık ki, bu sevimli sohbet taraflarının izine rastlayamadık. Biz de onların anlayışına sığınarak, sohbeti koyulaştırmaya ve yaygınlaştırmaya karar verdik.

İLGİ DUYDUKLARIMIZ

Demet Güven

9/9/94

Hayvanlara *pet* adını vermektense onları kendi az biraz özgür hayatlarını yaşayan yaratıklar olarak gören ve seven bir takım insanların katkılarıyla (örneğin Bilge Karasu, Tan Oral vb.) arada sırada çıkan bir dergi...

Demet Tıgın

9/9/94

Ben bu dergi-yi çok seviyorum, ve hiçbir sayısını kaçırmamaya çalışıyorum. Burada bahsedildiğini görünce de çok sevindim.

Bu arada geçen hafta Bilge Karasu'nun 'Ne Kitapsız, Ne Kedisiz' isimli bir kitabı yayımlandı. Yazarın Kedi'de de yayınlanmış 'Bir Hayvanla Yaşamak' başlıklı yazısını ve değişik konularda diğer denemelerini de içeren çok hoş

bir kitap. Kapağındaki resim de güzel. Üstelik adı da çok güzel değil mi?

Ayşin Çıplakkayacık

9/9/94

Pardon, adı Demet olanların kedi delisi olmaları bir tesadüf mü, yoksa isimden kaynaklanan bir şey mi? Hatta bunu adı D ile başlayanlara genişleterek Dilek'i de aralarına alabiliriz!

Selçuk Demiray

12/9/94

Soyadı D ile başlayanları da dahil ederseniz beni de katabilirsiniz

Levent Dağışan

16/9/94

Hayvanları sevmenizi anlıyorum. İnsanları da en az hayvanlar kadar sevip, duyarlılık gösteriyor musunuz?

Selçuk Demiray

19/9/94

Evet, dahası hayvanları sevmeyenlerin insanları se-

mek de bunların doğal uzantısı olarak ortaya çıkar. Kimse kolay kolay ortaya çıkıp, ben insanları sevmem diyemez, çünkü kötü olarak adlandırılır, toplum dışına itilir, daha da ileri giderse ceza görür. Evet, hepimiz yeri geldiğinde deriz ki; biz insanları severiz. Ancak benim şimdiye kadarki

vebileceğine inanmıyorum.

Demet Güven

20/9/94

Bu sorunun neden sadece hayvanları sevdiğini belirten kişilere sorulduğunu anlamak isterdim

Necla Münevveroğlu

22/9/94

Hayvanları sevmeyen ben, insanları seviyorum. Ne dersin?

Demet Güven

26/9/94

Bence bu Selçuk'un sözüne karşı Necla'nın sözü olmaya dönüştürülmemesi gereken bir konu. Cümle çok basit gibi görünüyor ama böyle kolayca söyleniveren pek çok cümle gibi ya yüzeysel bir yaklaşımla kabul edilip geçilir, ya da ne demek bu, diye düşünülür ve içinden kolay çıkılmaz bir hale gelir.

Cümlede iki öneri var. Önce insanları sevmeye kısmını ele alalım. Bu ne demek? Hepimiz küçükten itibaren belli bazı telkinlerle büyütülürüz. Büyüklerine saygılı olmak, başka çocukları itip kakmamak, kısacası diğer insanlara zarar vermemek öğretilir bize. Bunlar doğruluğu kabul edilmiş değerlerdir. İnsanları sev-

yaşantımda gördüğüm kadarıyla bu sevgi daha çok yakın çevremizdeki insanlarla kısıtlı kalır. Bu sevgi türü bana oldukça kolay geliyor. Bir çeşit alışveriş. İnsan bir çevre istiyor. Kendisi hakkında iyi şeyler düşünen insanlar, kendisini arayacak, benim grubumdur diyebileceği insanlar. Ama bunun yanında küçük yaşta dilencilige, seyyar satıcılığa sürüklenmiş bir çocuğun yanından da kanıksamış bir halde geçip gidebiliyor. Ve insanları severim diyebiliyor. Oysa ki sevdiği, ihtiyacı olan çevre, evet, bu çevre dinamiktir, genişleyebilir, ama genelleme yapmak için yeterli değildir.

Hayvanları sevmeye konusuna gelince. Yukarıda sözünü ettiğim şeyler burada da geçerli olabilir. Yani pek çok insan vardır. Evinde hayvan besler ve ona bağlanır ve gerçek şu ki bu, hayvanın göreceli olarak daha az karmaşık yapısı dolayısıyla, iki insan arasındakiine göre çok daha sorunsuz bir ilişkidir. Ama bu insanlar sokakta gördükleri her aç, hasta hayvan için de üzüntü duymazlar. Demek ki insan tanıdığı, bir yakınlık oluşturduğu her türlü yaratığa karşı bir sevgi besleyebilir. Ama bir genelleme yaparak bütün o türü sevdiğini söyleyebilmek için bunun ötesinde bir şeyler yapması gerekir. İnsanları gerçekten seviyorum diyebilmek için örneğin. İnsan da, diğer tüm hayvanlar gibi gezegenimizin doğal koşulları içinde oluştu.

Uzun zaman bu çevreyi diğer canlılarla paylaştı ve sonra akli sayesinde ona egemen oldu. Ancak bu konu üzerinde kafa yoran insanların vardığı sonuç şu ki içindeki, kendi türünü sürdürmesi için ilkel bir yaratikken gerekli olan bencillikten, kaynakları mümkün olduğunca kendi yararına kullanma güdüsünden kurtulmadan ulaştığı bu güç sonuçta onu kendisinin ve beraberinde bütün dünyanın kuyusunu kazar duruma getirdi. Durum bu olunca, kurtuluş doğanın dengesine saygı göstermek, yani dünyayı sadece insanlardan değil çeşit çeşit hayvan ve bitkilerden oluşan bir bütün olarak görmekte gibi görünüyor. Yani, insanları sevmek, genel olarak insan türünün devam etmesini istemek diğer türlerin yaşam haklarını ellerinden almamaya dayanıyor ki, bu da onları sevmeden yapılabilecek bir şey değil.

Bu noktaya gelince zaten, insanları severim, hayvanları sevmem, ya da bitkileri severim, insanları sevmem, gibi sözlerin bir anlamı kalmıyor. Burada kahveyi mi, çayı mı sevdiğimiz gibi bir konuyu konuşmuyoruz. Bir zevk söz konusu değil. Bunlar işin teorik yanı, genel bakış açısı. Özel olarak da etrafımızdaki, evcil olarak nitelenen hayvanlara karşı duyulan sevgisizliğin temeli korkudur. Bunun sorumlusu da anne babalarımızdır büyük ölçüde.

Son olarak da şu düşünce geçti aklımdan; hayvan-sız olabilir, insanlar olsun da yeter, diyenler için. Deniz kenarında oturup sadece yoldan geçen arabaların gürültüsü eşliğinde çekirdek yiyen insanları ve geçen gemileri seyretmek (ek-sik olan bir şey yok mu bu manzara da, mesela martılar, bir zamanlar yunuslar da görülürmüş ama); hafta sonunda bir ormana gitmek ve sadece yürüyen diğer insanlarla karşılaşmak (ne

değişik renkli bir kuş, ne ara sırada olsa görülen bir sincap, ne neşeyle koşturan bir köpek); sokaklarda yürümek, sadece beton bloklar görmek (bahçe duvarında tünemiş, bacaklarını altında kavuşturmuş, gözleri yumulu bir kedi yok, ya da güneşin altında sırtüstü bir o yana bir bu yana dönüp hayattan nasıl zevk alınır dersi veren bir kedi); bir caminin avlusundan geçerken görülen sadece geniş taş bir alan (ne güvercin ne de yem satıcısı). Farkında değiliz belki ama onlar doğadan bunca uzaklaşmış şehir hayatımızda da yanımızdalar. Bizimle birlikte hayatta kalma savaşı veriyorlar. Kendilerine verilen bir parça yiyeceği, bir küçük okşamayı sevgi ve huzur olarak geri veriyorlar. Çok değerliler. Onlarsız bir hayatı düşünmek bile istemiyorum. Hepsi doğanın ince düşüncesinin bir ürünü; hepsi çok yetenekli ve güzel. En basit diye nitelendirip geçeceğimiz bir örneğini bile tasarlayıp yarata-mazdık. Yaşama haklarına saygı duymak zorundayız, nasıl bir sanat eserine saygı duyuyorsak.

Hüzün ve Mutluluk

Pamuk Prenses'im beyaz bir Ankara kedisidir. Yaşamının ilk 6 yılını mutlu geçirmiş olmasını çok isterdim. Onu en fazla üzen, onurunu kıran açlık değil de, geceyi dışarda geçirmektir. Pencereyi tıklatarak kap-

lan rengi çekik gözleriyle, "Beni al, beni al," der gibiydi.

Kızım şimdi memnun, mutlu. 6 yıldan sonra Haydar olan erkek ismini bile unutup Pamuk Prenses oldu. İlk sahibini görünce tanıdı ancak yaklaşmadı ve az sonra da benimle birlikte çok sevdiği akşam yürüyüşüne devam etmek istedi.

Pamuk kızım ihmal ve yetersiz sevgiden çok çekmişti. Ama ille de yatacak ev, nerede kaldın diyen bir ev sahibiydi istediği. Kapı açılınca yıldırım hızıyla girer, evin en gizli ve uzak bir yerine saklanır, bulmak mümkün olmazdı. Ama şimdi benim Pamuk kızımın uyuyacak çok yeri var.

Halıları tırmalamamayı öğrenmesi ancak birkaç gün sürdü. İncinen gururunu, sevgisiz günlerini unutmak ise aylar aldı. Keçeleşen tüyleri ve derisi kalıp kalıp dökülerek adeta kederlerinden arındı, yeniden doğdu.

Çocukluk anıları zaman zaman güvensizliğini yüze

çıkartır. Kuyruğundan sallanıp tavana veya duvara çarpıldığı günleri anımsar ve nedensiz hırçınlık yapmak ister.

İlk günler akşam eve gelince ben orta katta oturma odasında, Pamuk da 3. katta otururduk. Bir süre sonra: "Biz küs müyüz?" dedim. Aldım kucağıma koydum. Hemen kaçtı. İkinci gün yine aynı şey. Bu kez kaçarken dönüp baktı ve: "Ayıp mı ediyorum?" der gibiydi. "Hadi gel," dedim. Koştı atladı kucağıma. O günden sonra her akşam kucağıma gelir. Taranmayı da öğrendi bu arada. Bayılıyor.

Sabahları çok erken, duyulur duyulmaz bir mırıltıyla: "Beni balkona çıkar," der. Bu prensesimin kendi buluşudur. Başka bir buluşu da musluktan su içmesidir. Ben 08:00'de evden çıkıncaya kadar temiz hava alır ve sonra eve girer. Ben akşam eve gelince yine bahçe ve balkon gezmesi başlar. Ama inanıyorum en çok mutlu olduğu şey kapı önünde otururken, "Hadi eve," diye çağırılmasıdır, aranılmasıdır. Güzel kızımın aklını, neredeyse konuşur hallerini anlatmakla bitiremem. Birazcık iştahı olsa kızım kusursuz olurdu. Beni çok sevmesi de kusur aslında. Bir ihmale, ayrılığa dayanacak gücü olacağını sanmıyorum. Gelecek bize ne hazırlıyor bilemiyorum artık.

Gülşen Battalı

Yabancı Diller Yüksek Okul Sekreteri

Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Ankara

Sevgili Kedi'çiler,

Bu satırları Oslo, Norveç'ten yazıyorum. 30 yaşında bir Türk erkeğiyim. Evvelden kedilere karşı özel bir merakım yoktu. Kedi bir hayvandı ve hayvanlara iyi davranılmalıydı. Buradaki karanlık, yalnızlık sonucu girdiğim bir depresyon sırasında bir arkadaştan kedi almam öğütlendi. Her gün gazetelere baktım fakat bir türlü bulamadım. Nihayet parama kıyayım da bir tane cins kedi alayım bari dedim. Yüksek rakamlarda bir ücret ödeyerek bir Habeş kedisi aldım. 2 aylıktı o zaman. Şimdi 2 yaşında. Adı da Amalie Skram (Norveçli bir bayan yazarın adı). Amalie bende ne depresyon bıraktı ne bir şey! Amalie merkezli oldum çıktım. 1.5 yaşını geçince çiftleştirip torun sahibi olmaya karar verdim. Baltazar adında yine aynı cinsten yakışıklı, iyi huylu, iyi bir aileye mensup bir erkekke

baş göz ettim. Benim evde 3 günlük güzel bir birlik-telik yaşadılar. O güne kadar her hafta azmaması için hap veriyordum. Hamile kaldı. Günlerini saydım tek tek. Tam zamanı dolmadan 1 hafta önce eve bir gece geç vakitlerde döndüğümde sıvı gelmeye başlamıştı. Yavruların doğmuş olduğunu düşünerek, yavruları aradım, yoktu. Bekledim, bekledim. Tuvaletinin geldiğini sanarak tuvalete gidiyordu, sonra bana bakarak ağlıyordu. 04:00'te artık dayanamayarak acil servise telefon ettim. Hemen alın getirin dediler. Götürdüm. Bana eve gidin bizden telefon bekleyin dediler. Sezer-yan olacaktı. Evde geçirdiğim saatler korkunçtu. Telefon geldi. Üç tane yavrusu olmuştu, ve en iyisi de Amalie sağdı. Hastaneye gittiğimde şok oldum. Ama-lie'nin karnı kazanmış, bandajlanmıştı ve narkozun etkisindeydi. Yavruların farkında bile değildi. Bana an-ne kendine gelene kadar yavruları nasıl sıcak tutaca-ğım, nasıl anne sütü vereceğim (kedi sütü tozu) anla-tıldı. Bununla ilgili bir sürü de kitap okudum. Eve git-tiğimde Amalie narkozun etkisinden kurtulmaya baş-lamıştı, fakat ayağa kalkmaya çalıştığında dengesini yitirip düşüyordu. Kusmaya başladı gözüme bakarak. O an kendimi korkunç hissettim. Amalie benim bir parçam olmuştu.

İlitarak hazırladığım kedi sütünü her iki saatte bir yirmidört saat boyunca yavrulara pipetle vermeye başladım. Artık uykusuzluktan kendimi kötü hissediyordum. Saati kurarak her iki saatte bir kalkıp süt veriyordum. Bu arada Amalie de kendine gelmişti. Fakat narkozdan dolayı sütü yoktu. İki gün sonra sütü gel-meye ve yavrularını emzirmeye başladı. Üç gün son-ra biri, beş gün sonra da ikinci yavruyu kaybettik. Bir tane yavru kaldı. Adını Minik koydum. O büyüdü ve yeni bir eve taşındı.

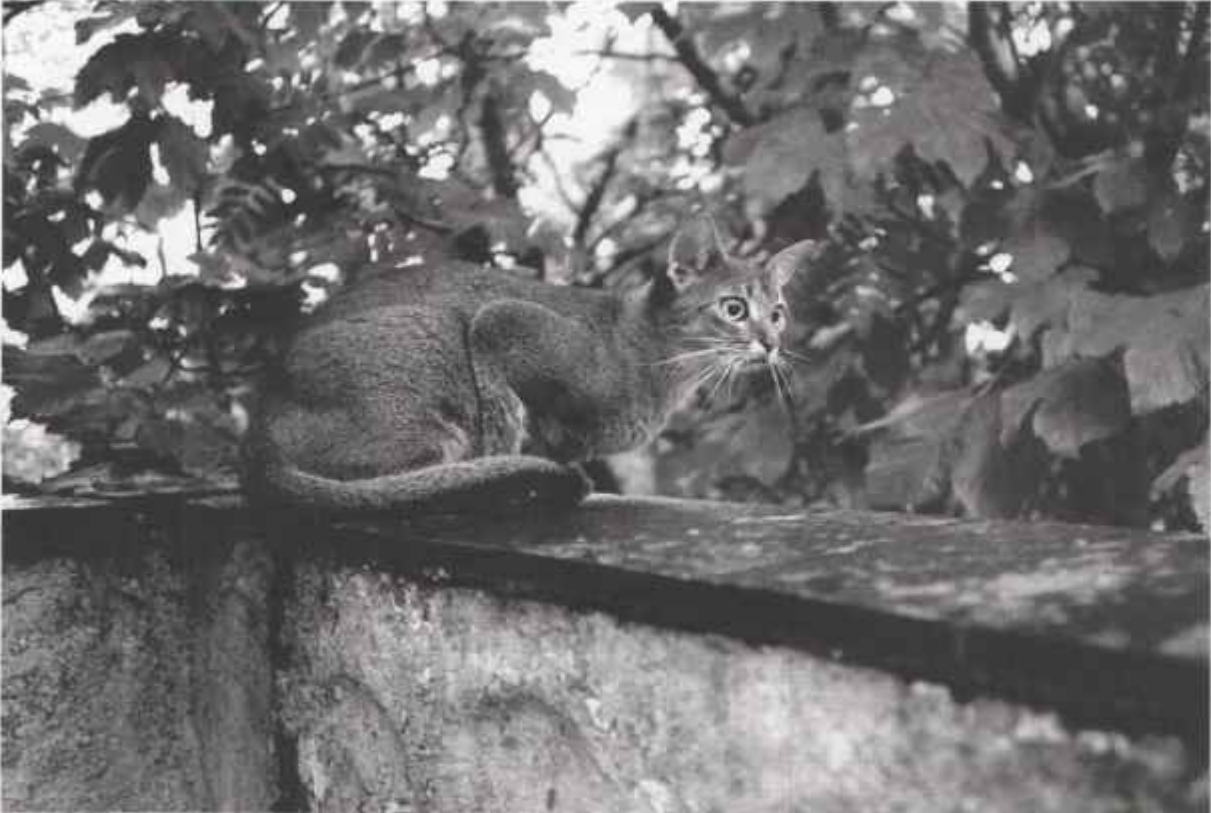
Benim kedimle olan hikayemin bir kısmıydı bu. Şimdi size Amalie'nin bir resmini gönderiyorum.

Kedi dergisine gelince, böylesine kaliteli bir dergi-nin Türkiye'de çıkmış olmasına sevindim. Burada Ha-beş Kedileri Kulübü'ne üyeyim. Ayda bir üyelik der-gisi geliyor bana, bu da sadece ilanlardan başka bir şey değil. Bunun dışında da burada Kedi gibi bir der-gi yok. Kedi'yi buradaki kedi sahiplerine gösterdim. Çok etkilendiler. Sizleri tebrik ediyorum. Benimle ya-zışmak isteyen kedi dostlarıyla da yazışmak isterim.

Saygı ve sevgilerimle,

Ümit Bayraktar

Lierfallsgata 9, 0550 Oslo- Norveç

Günlerden bir gün.

Bir sevgili dostun ardından...

Sıradan değildi. Seveceği insanı, yiyeceği yemeği, uyuyacağı yeri... özenle seçerdi. Herhangi biriyle kalmasını, herhangi bir balığı yemesini, ütüsüz ve koyu renk bir şeyin üzerinde uyumasını beklerse-niz, yorulurdunuz. Reddederdi.

1981'de evi terketmemiz ve bir süre gelmememiz gerektiğinde, iki apartman ötedeki arkadaşım da kal-mayı -ki o arkadaşım sevecen, dost canlısı bir 'tanıdı-ğıydı'- reddetmişti. Daire kapımızda, biz gelene dek ağlayıp, bütün apartmanı üzüntüye boğmuştu. Kendi-sine yapılan tüm davetlere olumsuz tavır aldığı, an-cak kapımızın önüne konulan sütün tadına baktığını tüm komşular anlatmışlardı. Öyle sanıyorum ki, ona, onun kişilikli tutumuna saygı duymuşlardı.

16 yıl bir yaşamın eve ilişkin tüm ayrıntılarını pay-laştık onunla. Bir dosttu. Vefalı ve onurluydu. Üç gün aç kalsa, birimiz hastayken yemezdi.

Kararlıydı. Kızının doğumunda yanında durup dostça seslenen anneme öyle minnet borçlanmıştı ki onu ille anneme emanet etmek istiyordu. Herkes uyu-duktan sonra odasına girip, kızını annemin yatağının bir kıyısına tıktırmaya çalışıyordu. Annem önlem olarak kapıyı kapattığında kendini kapı kolunun üstü-ne ata ata açmaya uğraşıyordu. Sonunda annem kapı-yı kilitleyip uyumaya karar verince, bu kez balkondan pencereye atlamış, ordan da içeri girip ağzında taşıdı-ğı kızını annemin geceliğinin yakasından sırtına koy-muştu.

Sadık ve anaçtı. İlk çocuğu üç günlükken öldüğün-

de altı ay süreyle, her yemekten sonra, doğum yaptığı odaya gidip ağıt yakmıştı. Yemeklerimiz boğazımıza dizildiği için, odada mobilyanın yerini değiştirdik, ol-madı. Çaresiz kendi yemek saatimizi değiştirdik. Böylece o yemek yer yemez koşup çocuğuna süt ver-mek için bağırırmaya başladığında biz çoktan yemeği-mizi yemiş oluyorduk.

Mağrurdu. Evin en güzel köşesi, en değerli koltuk ve en itibarlı kişinin kucakını kendisine layık gördüğü halde, kendisine izin verilmediğinde hiçbir yere gir-mezdi. Son on yılını birlikte geçirdiği Sami ağabeyin sözünü özenle dinler, ancak asıl yakını Ülkü'nün kü-çük bir işaretiyle masada onun sandalyesinin yanında yerini alırdı. Unutup ona birşey ikram etmediyseniz, sizi zarif bir şekilde eliyle uyarırdı.

Küçücükken sokaktan gelmişti ve çıkıp dolaşmayı, flört etmeyi seviyordu. Çok sevdiğimiz bir yakınımız, adını 'Sürtük' koymuştu. Gururlu, vakur ve onurlu ha-liyle ismi hiç bağdaşmadı ama bir küçük şaka gibi bir-likte yaşadılar.

Sürtük dün öldü... Onu ailece bir dostu arayacağı-mızı, sık sık anacağımızı biliyorum. Bu duygularımı-zı da ancak, bir kedinin dostluğunu, arkadaşlığını ta-nıyan insanların anlayacağını biliyorum. Sürtük'e ve kedi dostlarına selam.

Gülşen Karakadioğlu

Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı

Derginiz için ne yapabilirsiniz?

A b o n e o l u n !

0212-252 63 75

*Kelebek'ler
Size Özeldir!*

 Kelebek
MUKEMMEL MOBİLYA